

Előfizetési árak:

otán vagy hához küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ om. területenként 8 fillér.
 Nyilttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A gabonauzsoráról.

Debreczen, július 2.

A gabonauzsora kérdésében nagyon ellentétes felfogások jutottak felszínre, melyekből még nem szűrődött le a közvélemény ítélete. Pedig a kereskedővilág épen úgy sürgeti a kérdésnek törvényhozás útján való rendezését, mint a gazdaközönség és a kérdést tovább elodáztatni nem szabad, mert Magyarország közgazdasági alapját a gabona-kérdés képezi s e törvény az ország jövőjére nagy befolyással leend. Kiváló óvatosság és nagy gond szükséges a kérdés eldöntésénél, mert eddig mindig csupán az agráriusok panaszait hallottuk s úgy vagyunk meggyőződve, hogy ők az összes gabonaelővételi ügyletek eltörlését kívánják; ez pedig kereskedelmünk nagy kárára szolgálna, miután a gabonaelővétel nem egy és ugyanaz a gabonauzsorával. Ám az tisztességes üzlet, ez tilos és veszedelmes manipuláció.

Igenis, védessék meg a tudatlan nép a szélhámosságtól, de e védelem a törvényhozás által adásuk meg a tisztességes kereskedőnek is s ne legyen kitéve a kereskedő, mihelyt gabonaelővételi üzletet köt, a gyanúsításoknak.

A gabonauzsora ott terjedt el legjobban, hol a legtermékenyebb földön kisgazdák éltek jó módban és kényelemben s eredménye nap-

ról-napra mutatkozik az ingatlanok árveréseiben.

Mi különbség van a gabonaelővétel és a gabonauzsora között: e sorok feladata röviden megmagyarázni, hogy azt a laikus közönség is könnyen megérthesse.

A gabonaelővétel oly rendes üzlet, hol a kereskedő a gazdától jövődöbeli, vagy a már meglevő kész, vagy várható remélt termését veszi meg oly módon, hogy vagy előleget ad arra és a szállítás alkalmával a napi áron átveszi s ekkor a még az eladónak járó összeget kifizeti, vagy pedig már a vétel kötése alkalmával kifizeti a vételárát, a kötés napja szerinti árfolyamon s az eladó a meghatározott szállítási napon szállítani s a kereskedő azt átvenni tartozik. Az elővételnek ez a két faja nálunk a legmegszokottabb és legelterjedtebb.

Előfordulhat, hogy a termelő eladja az árut bizonyos határidőre szállítandólag, de az ár meghatározását egy bizonyos időre köti ki magának, szabadságot engedve, hogy azon időn belől, a mikor a napi ár legjobban tetszik, történjék meg az ár megállapítás és leszámolás.

Ez a legkedvezőbb módja az elővételnek, hol a termelő az árhullámzás legjobb esélyeit biztosítja magának.

A gabonauzsora az elővétel azon faja, hol a kereskedő a gaz-

dától annak reménybeli termését, mint kész árut veszi meg előre *olyan alacsony fix áron*, mely sem a napi, sem helyi, sem a határidő üzleti árral semmi arányban nincsen s e mellett a kötlevelemben az áru fix szállítását oly módon köti ki magának, hogy a gazdát — akár lesz termése, akár nem lesz — az eladott áru szállítására kötelezi, tehát reáharítja a termés megsemmisülése esetének veszélyét is, a mellett, hogy a tőzsdei árkülönbözések esélyének viselésére kötelezi.

Kereskedelmi ügyletnek az ilyet elfogadni nem lenne szabad, mert ez a tisztességes kereskedői felfogással homlokegyenest ellenkezik. Mert a földműves, ha ilyen üzletet köt, azt nem önállólag, szabad akaratából köti, mert bizonyos immoralitás rejlik már magában az ily üzlet kötésében s úgy az époly érvénytelen turpis causa okából, mint mikor valaki pénzt vesz kölcsön 100—200 perczentre, a mikor szintén tudatos a kötelezés a pénzfelvételkor.

Ez az üzlet tehát nem egyéb, mint üzletalakba burkolt uzsora, mert már a vételkor biztos, hogy a kereskedő 100—200 perczent hasznot köt ki magának. Nincs tisztességes kereskedő, ki 200 perczentre dolgoznék. Uzsorává minősíti ez üzletet tehát az a körölmény, hogy az áru a tőzsdei vagy piaci áron

TÁRCZA.

A cotelette.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Írta: *Futár Lajos.*

Ennek a tárczának az eleje ezibilnek talán érdekes, de katonának unalmas lesz, hanem a vége... no a vége... az elején magam sem tudom milyen lesz. — Lásuk csak!

A katonáknál mindenre van előírás. Öltözködni is csak előírás szerint szabad, a mi az „egyenruha” fogalmából következik. Az öltözködésnek egyik mellékreszeként a szakáll viselésének módja is meg van határozva. Mindenről szabályzat intézkedik.

Sehol a világon sincsen azonban olyan szabály, melylyel mindenki meg volna elégedve, a kit illet. Sokan már csak azért sem szeretik, mert szabály! Ép így van ez a katonaságnál.

Különösen a fiatalság, mely mindenben a csinoságot keresi, olykor túl is a célon és izetlenségbe is átesap, csak hogy az öltözeti szabályzatban előirt egyszerűségről eitérjen. Innen vannak a furcsábbnál furcsább tiszti sapkák, a magas gallérok, lakezipők és priesesz nadrágok; mindezek tetejébe pedig az isteni cotlett!

Igen ám, de az isteni cotlett szintén

tilos, mert csakis a kör vagy pedig az állon kiborotvált szakáll a vorschiffos. Mégis a fiatalabb tisztek nagyon szeretik a cotlettet. De miért? Istenem, hát csak azért, mert... tilos.

De mit is jelent a szakállak birodalmában tulajdonképen ez a cotlett?

A „cotelette” magyarul szeletkét jelent, vén a szakállra érve így definiálható: „mindkét oldalon a fül mellett meghagyott keskeny szakáll szeletke”. Magyarul biz ez furcsán hangzik, maradjunk a németnél, még ha francia is!

Ezt a cotlettet szeretik nagyon a hadnagy urak; ha a tükörbe néznek, lehet, hogy cotlettjükről mindjárt eszökbé jut... Ej no, mi is juthatna eszökbé? Nohát... talán a borjuszetet, mely jól készítve nem is nagyon rossz; ennél azonban már az a fő, hogy ne legyen nagyon szeletke, mint inkább terjedelmes szelet!

Minden állomáson az öltözködésnek legfőbb öre természetesen az állomásparancsnok. Ennek szigorúságától függ minden, mert az időnkint szemlére jövő magasabb előjárót igen könnyű felültetni azzal, hogy eléje mindenki teljesen szabályszerű öltözékben vonul ki. Ilyenkor a cotlettek is lekerülnek, de a Mumus távozás után csak hamar újból helyeiken díszlenek.

Az állomásparancsnokok többfélek.

A „snajdig” állomásparancsnok mindenben a csinoságot nézi; ő maga is igen

csinosan öltözködik s nem sokat törődik azzal, hogy tisztei szabályszerűen öltözködnék-e vagy sem, csak csinosak legyenek. A tudományos katonából rendszeren „komoly” állomásparancsnok válik; mindig a lövedék hatásán és a harcászaton töri a fejét s bár a szolgálat minden ágazata iránt érdeklődik, mégis tudományos tépelődésre közepette nem sok ideje marad a tisztek öltözködésének ellenőrzésére. Szolgálaton kívül keveset érintkezik velök s így a tisztek fölöle öltözködhetnek a hogy épen nekik tetszik; legfeljebb néha napján, ha már megsokallja a dolgot, közéjük csordít!

Ezekkel ellentétben a szigorú katonából rendszeren „Krucifix” állomásparancsnok válik; legkiváltképen a nőtlen aggligényekből, kik mindig tiszteik között élnek. Egy ilyen állomásparancsnok valóságos réme a fiatalabb tiszteknek; folyton közzöttük van s minden tekintetben ellenőrzi öket. Így öltözködés és szakáll viselés tekintetében is.

No de majd el is térünk tárgyunktól! Hiszen az isteni cotlettről kell most beszélnünk, melyet a fiatalabb tisztek, mint említők nagyon szeretnek s mihelyt lehet megkövesztenek. Egyik állomáson lehet, a másikon nem lehet, de mindenesetre lehet, ha a tiszt hosszabb szabadságra megy, mert egy időre lerázza magáról a fegyelem békóit és rettegett parancsnokától távol van!

Egy kisebb állomáson igen szigorú nő-

alól oly alacsonyan vétetik meg, mely azzal semmi tekintetben arányban nem áll; de uzsorává teszi ezen üzletet azon körülmény, hogy bár a gazda termése képezi az eladás tárgyát, az a termés még bizonytalan, mégis a kötlevelben a szállítási kötelezettség oly módon köttetik ki, hogy a nem termés veszélyeiért a felelősség hallgatólag a gazdát éri.

Ez képezi az ügylet legnagyobb bűnét. Mert a kereskedő tudta márcziusban jól, hogy a gazdának nincs kész búzája, mégis azt, mint kész búzát vette meg péld. 4 frt 50 kr.-jával, holott a tényleges búzát 8 frt 50 kr.-jával vette meg. Ezen üzlet végzetessé akkor válik a termelőre, ha oly mennyiségű búzát ad el előre, a mennyi neki nem is teremhet; megjegyezvén, hogy a kereskedő legtöbb esetben tudja, hogy az eladónak nem teremhet annyi búzája, mint a mennyit elad, de hát mit tesz az: ha nem szállit az eladó, megfizeti a tőzsdei árat, van elég értéke ingatlan vagyonyában.

Be kell azonban ismernünk azt is, hogy némely esetben tényleg még sem képez az ily üzlet büntethető uzsorát. Mert a gazdának tavasszal a munkához pénzre van szüksége s ha elad néhány méter-mázsát, 50—60 frttal segít magán s e mellett tönkre nem megy, bár tulságos árat fizet. Ilyenkor is fenforognak ugyan az uzsora jelenségei, de a parasztnak szorult helyzetén épen úgy segít, mint a vidéki takarékpénztárak a maguk 15%-os váltókölcsöneikkel.

A gabonauzsora ezen ága, mint mondtuk, rendkívül elterjedt s

azok, kik ezzel foglalkoznak, az ellene irányuló törekvéseket a szabad kereskedelem korlátozásának tekintik, mondván, hogy a gazda jól megfontolja előre, midőn schlusst köt s a törvény gyámkodása ellenkeznek a liberális szellemével. Ez azonban nem áll. Az 50 perzentos uzsora is a szabadakarati eredménye, mégis tilos és ha a törvény jónak látja a társadalmat a pénzüzsora visszaélései ellen megvédelmezni, szükséges a gabonauzsora terjedésének is gátat emelni.

Kereskedelmi államtitkárunk a kereskedelmi törvény revíziójáról írott művében igen helyesen mondja: „Bele kell venni a revízió keretébe különösen a gabonaelővételi ügyleteket, melyek az utóbbi években oly nagy pusztításokat tettek s oly elkeseredett harcot provokáltak. Bármennyire vitassák az érdekelt kereskedői körök, hogy ezek legitím ügyletek s nem az uzsora fogalma alá eső hitelezések, az előtt szemet hunyni még sem lehet, hogy az egyszerű földműves ember, kinek fogalma sincs a tőzsdei conjuncturáról s azok mozgató tényezőiről, nem helyezhető egy vonalba az ezek iránt tájékozott s ellenük védekezni tudó kereskedővel s azért nem méltányos őt aránytalan árkülönbsétek fizetésének kitenni s ezáltal a tőzsdei spekuláció örvényébe belesodorni.”

Dr. Nagy Ferencz ezen felfogása azon reményre jogosít bennünket, hogy törvényhozásunk a közel jövőben e kérdést a fenti értelemben fogja megoldani s ez által gazdasági életünket egyik legnagyobb bajától megszabadítja.

Uj rend. Ó felsége a király Szóll Kálmán miniszterelnökös intézett legmagasabb kérésrel egy év tartamára megállapította, a törvény értelmében, a közös ügyek költségeihez való hozzájárulás arányát. Az arány ugyanaz, mint a félévvel ezelőtt megállapított volt, a mostani kérésre pedig lényegben csak az érvényesség tartamára vonatkozólag különbözik elődjétől. Félévvel ezelőtt még remélni lehetett, hogy sikerülni fog az osztrák birodalmi gyűlést akezióképessé tenni és a kiegyezési javaslatok elfogadására rábírni. Ez a várakozás nem teljesedett, a hat hónapos határidő rövidnek bizonyult. Most tehát megduplázták az időtartamot s a hozzájárulás aránya a két állam részére teljes egy esztendőre állapított meg. Ha sikerül ez idő alatt a dolgok új rendjét létesíteni, illetve a parlament munkaképességét helyreállítani, annál jobb; avagy az osztrák allami alaptörvény 14. szakasza alapját császári rendeletekkel való kormányzás jelentése Ausztriában az új rendet? Már-már az a látszata van a dolognak, mintha tényleg ez az eset következett volna be, mert már is császári rendelet állapítja meg Ausztriában a költségvetést, 50 millió korona kölcsön felvételét s más egyéb fontos állami aktusok végrehajtását rendeli el, melyek elengedhetlen szükségessé lettek, de melyeket a parlamenti obstrukció parlamentáris uton lehetelenné tett. A feltétlen szükség erősebb a birodalmi gyűlés nemzetiségi politikusainál és az ellenségeskedésben és viszályban levő koronatarományokat erőszakkal vezetik jobb sorshoz, mint aminőt megérdemelnek.

Bizonyosra veszik, hogy a jövő kvótaév alatt rendezett viszonyok fognak bekövetkezni Ausztriában. Ha még oly sötét felhőkbe van is burkolva odaát a politikai horizont, majd kiderül és világos lesz a császár hatalmi szavára, aki a birodalmi gyűlés tagjai elé e hatalmi szót tartja: „Rendet kell teremni; rendbe kell hozni a dolgokat!”

E hatalmi szó elől, legmagasabb helyről mondatván, nem zárkoznak el Ausztria külön érdekeknek hódoló politikusai. — avagy július elsejével valóban az új rend következett el Ausztriában?

len ember volt az állomásparancsnok, a ki tiszteinek öltözködését igen szigorúan ellenőrizte s e tekintetben nem ismert tréfát, másként azonban viális, mulató törzstiszt volt. Két hónapi szabadságról hazatért egyik hadnagyának eszébe sem jutott az állomásról történt eltávozása után rögtön megnövesztett cotlettel ismét szépen lebereváltatni. Ezen körülmény a parancsnok figyelmét akkor, mikor a hadnagy jelentkezett, kikerülte; a szoba sötétes, ő maga pedig kissé rövidlátó volt. Este azonban a vacsoránál csakhamar észrevette, hogy az ő szabadságról hazatért hadnagya ugyancsak feszít a cotlettjével.

Nem szólt semmit, sőt még kociztatott is hadnagyával, megérkezése fölött érzett örömeinek adván kifejezést; szóval igyekezett a hadnagy előtt minél kedvesebb színben feltűnni.

Másnap reggel azonban a hadnagy századparancsnoka ezt a laconicus szolgálati jegyet kapta: „Szelemffy Andor hadnagy ma állomáskihallgatáshoz elővezetendő.”

— Hadnagy ur! menjen haza, öltözzék diszbe s várjon rám a század irodában; — hangzott a százados rövid parancsa.

A hadnagy lehorgasztott fejjel ment, mendegélt nagy busan hazafelé és el nem tudta képzeini, mi az istennyila ütött bele az ő dolgába, mikor ő semmiben sem érzi magát bűnösnek; még tegnap este is a legszébben vált el az „őregtől.” Egy kérdés előtt állott, melyet sehogy sem tudott megfejteni. Rosszabb vagy nehezebb volt rá nézve ez a kérdés, akár egy harozászati feladatnál is, melyet valahogy nyögve egy

kis segítséggel mégis csak megfejtet az ember!

Mikor a százados a gyakorlatról hazatért, a hadnagy már várta diszben. Mentek hát rögtön a kihallgatáshoz, de az alezredest még nem találták szobájában. Mit volt mit tenni, a hosszú folyosón jöttek visszafelé s épen az emeleti lépcsőhöz fordulva szembe találkoztak a felfelé jövő alezredessel. Hirtelen tisztelegve elhaladtak mellette és pedig a hadnagy közvetlenül az alezredes mellett, ki meglepődött komolysággal vette észre, hogy a cotlet még mindig helyén van.

Csak hogy az alezredesnek a cotletre vetett rövid pillantása világosságot terjesztett a hadnagy agyára.

— Boesanatot kérek egy perczre, százados ur, — szólott hirtelen, mikor az alezredes már elhaladt s az engedélyt be sem várva, rohant a legénységi szobába.

— Szobaparancsnok! Hamar, de rögtön két embert beretvával ide!

Megtörtént.

— Egyik az egyik oldalon, másik a másikon beretválja le a szakállt, de azonnal!

— Csak így szappan nélkül?

— Igen, igen, de hamar!

— Fájni fog, hadnagy ur!

— Ne papoljon, csinálják!

Egy percz múlva nem volt cotlett. Igaz ugyan, hogy hősiünk csillagokat látott a műtét alatt, de annak befejezte után mégis önelégülten futott vissza a századoshoz, kivel nyomban bementek az alezredeshez.

— Alezredes ur, jelentem alázatosan, megjelentem a kihallgatáson! — kezdte a hadnagy.

Az alezredesnek, ki már egy dörgedelmes díkezióra volt elkészülve, a mint a hadnagyra nézett s nem látta a még néhány perczel előbb is ott díszlet cotletet, elállott a szava. Nem hitt szemeinek. Szemüveggel szemén egészen közel hajolt a cotlet helyéhez, bizonyosságot szerezni magának arról, vajjon nem-e az ördög ineszekedik vele?

Ez a vizsgálat igen komikusan jött ki; a százados alig türtöztethette nevetését.

— Ná, ná, mi ez? A hadnagy urnák, tegnáp még cotlett volt, há jól emlékszem, — szólalt meg végre idegen kiejtéssel.

— Igen volt, de levétem.

— Sőt még má is volt?

— Igen volt, de már nincsen.

— Ná szerencséje a hadnagy urnák, mert há átvál jött volna elém, báj lett volna. Vigyázzon a hadnagy ur, mert még megjárhatja velem. *Lelépni!* (Ez a katonáknál megszokott kifejezés, értelme: *el lehet menni!* Kihallgatáson megszorongatott embernek szinte jól esik hallani!)

— Százados ur, tessék itt maradni!

— Ná, ez a fráter jól lefőzte engem, — szólott nevetve a századoshoz, a hadnagy eltávozása után. — Hiszen még az előbb, mikor találkoztunk, meg volt neki a cotlett. Mit csinált vele olyan hirtelen, nem tudod a? — Fogalmam sincs róla, őrnagy uram. Elszaladt tőlem, egy perczig távol volt s azután cotlett nélkül tért vissza.

— Ördögös flezko, még idejekorán kivágtá magát, de csak vigyázzon magára. He, he, he! Menjünk ebédelni!

A hortobágyi cukorgyár.

Debreczen, július 2.

Mint hogy becses lapjában már régebb idő óta közlemények jelennek meg arról, hogy a Hortobágyon egy nagyszabású cukorgyár létesítése terveztetik, a múlt június hó 29-iki számban pedig, a cikkirőt fantáziája azon jóslatra ragadja, hogy a Tisza vizének öntözés céljából a Hortobágyra való vezetése „egy hatalmas új ipari czen-trumnak veti meg alapját” — és „mint magyar Birminghamot üdvözli a Hortobágyot”, kénytelen vagyok, mint hogy gazdasági egyesületünk, melynek ez feladata lett volna, úgy látszik alazik, ezen teljes gazdasági tájékozatlanságra valló, Debreczen mezőgazdái folyton izgató és bosszantó cikkek megakadályozása végett a következőket megjegyezni:

Merő képtelenség, hogy mint a pén-teki közleményben mondatik, „egy belga pénz-csoportnak” szándéka volna a Hortobágyon cukorgyárat létesíteni. Képtelenség pedig ez első sorban azért, mert a belga pénz-csoportok, mint azt a köz-zel multban az alapítványi birtokoknak farmrendszerben való bérbevitelénél tapasztal-ni bőséges alkalmunk volt, annyi és oly elsőrendű szakértőkkel rendelkeznek, a kik a befektetendő tőkének kamatoztatását úgy ki tudják emelni, hogy sirva nézne utána a kit körmük közé kaparíthatnak.

Ezek a szakértők csakhamar rá jönné-nének arra, hogy a Hortobágyon, a mely körülbelül 41.000 hold, dacára a terület ez óriási voltának még évtizedek múlva sem lehet cukorgyár felállítására gondolni, még pedig nem azért, mert a gyárnak szükséges vizet megszerezni nem lehetne, hanem azért nem, mert a Hortobágy nélküli a két leg-főbb alapfeltételt a megfelelő talajt és a munkaerőt.

A ki ismeri a Hortobágyot, nagyon jól tudja azt, hogy az említett 41.000 holdban legfeljebb 10.000 hold elsőrendű televényes, 6-8000 hold szikfoltos, tehát másodrendű és 23-25000 hold feltétlen legelőterület van. Mivel pedig csak minden ötödik, ha-todik évben lehet okszerűen cukorrépat termelni, szembeeszkö, hogy a 10.000 hol-don, vagy vegyük még hozzá a répatermel-ésre kevésbé alkalmas 6-8000 holdat ki-tevő területen nem lehet annyi répat ter-melni, hogy indokolva legyen egy cukor-gyárnak ezen minden központi forgalomtól távolos, meg olesó tüzelőanyaggal sem rendelkező helyen való felépítése.

De még sokkal több nehézséggel járna a répa megművelésének szükséges nagy munka-erő biztosítása, mert a munkásoknak oda telepítését lehetetlenné teszi azon körülmény, hogy a Hortobágyon a répatermelés mellett csakis külterjes gazdálkodási rend-szert lehetne foganatosítani, tehát az oda-telepített munkások a csak időszaki répa munkán kívül keresethez nem jutnának.

De térjünk át ezek után a nehézségek nehézségeire, a hortobágyi birtokviszonyokra. Az első kérdés ugyanis az, kié hát ugyan a Hortobágy? a város, vagyis ennek reprezen-tánsa, a tanács azt mondja, hogy a miénk vagyis hogy a Hortobágy a városé, mi, egyes polgárok és gazdák ezzel szemben kijelent-jük, hogy a Hortobágy a miénk, vagyis hogy azon esetben, ha bekövetkeznék az, hogy a Hortobágyot, mint közlegelőt be kell szűn-teszni, azt köztünk, mint ház és tanyatulaj-donosok között azon kulcs szerint, amint az a bellegelő felosztásánál történt, köztünk kell felosztani, még pedig váltság nélkül, nem úgy mint a közlegelőnél történt.

Hogy ez az Éris almája, azt mi deb-reezeni polgárok régtől fogva tudjuk és tud-juk azt is, hogy ennek a kérdésnek a meg-oldása sok egyenletlenséget és sok keserű-séget fog még városunknak okozni s így nagyon természetes, hogy ezen cukorgyári kérdés-nek a napirenden való tartása esetről-esetre nagy visszatetszést szül gazdáink körében. Annival is inkább, mert nagyon sokan vagyunk, akik arról vagyunk meggyőződve, hogy e tervezettség mögött egész más cél-zatok lappanganak.

S hogy az esetben, ha ez ügybe bele-mennénk, mi más részére kaparnók ki a forró gesztenyét.

Érdekes volna tehát tudni, mi a véle-ménye erről a gazdasági egyesületnek?

B.

Dioméd a költő.

I.

Dioméd a költő, jó fiú volt és Ámor is kedvelte. Egy izben megígérte neki, hogy övé lesz a világ legszebb száz lánya. És hogy Dioméd a száz szépséget megnyerje, kijarta neki a Muzsáknál, hogy száz csodaszép dalt írasson, amely száz dallal meghódíthassa a száz szüzet. Mindegyiket egygyel.

Az első dal már meg is volt. Csodaszép volt. Övé is lett tőle a száz leány közül rög-tőm egy.

De míg Dioméd e napjait a könnyen meg-hódított szépséggel töltötte, megfeledezett a Muzsákról és elfelejtette nekik a rendes napi áldozatát bemutatni.

Amiért ezek módfelett megharagudtak és elhatározták, hogy Dioméd a hátralevő kilencz-venkilencz dal közül egyet se írasson meg.

A büntetés súlyos volt. És ezt érezte Dio-méd is, aki, midőn az ígért száz leány közül a másodikhoz akart írni, fájdalmasan tapasztalta, hogy a második dalt nem tudja megírni.

Mit tehetett hát mást, a második szép leánynak is azt a dalt mondta el, a mit az el-sőnek.

És ime, a hatás ugyanolyan volt. És ugyanolyan volt a másodiknál, a harmadiknál egészen végig, a legutolsóig.

Mikor pedig a Muzsák ezt megtudták, nagy haragjukban kérdőre vonták Ámort.

— Hogy van az, hogy Dioméd egy verssel annyit ért el, amennyit máskor csak százzal szoktak?

— Hja, felelt Ámor, ennek nem én vagyok az oka, hanem...

— Hanem?

— Hanem az, hogy ma olyan kevés a jó vers, hogy egy is annyit ér, mint máskor száz!

II.

Dioméd a költő pediglen írt vala egy szin-játékot.

És midőn elkövetkezének a Dionisos ün-nepei, előadták azt ott a nagy kö-theatrumban Isten szabad ege alatt.

És a görögök bámulták vala a borzalma-san hatalmas szinjátékot.

Mert borzasztóan hatalmas volt az.

Vér folyt benne es emberhalál esett meg.

Bűnös emberhalál.

Egy parázug asszony személy szeretője kedvéért meggyilkolá a férjét és gyermekeit.

És a görögök sirtanak vala e dolgokon és nagyra nőtt a híre Diomédnek, a költőnek.

És elhalmozták vala borostyánnal, babér-al és minden dicsőséggel.

És példakép állíták őt az anyák fiaiknak és magasztalák mindenütt. — Mindenütt. — Csak egy ember, Pírates, a bölcs mcndá, hogy:

„Dioméd, én elessmér, hogy a te szin-játékok jól vagyon megírva, de ven egy nagy hibája, az, hogy nem igaz. Mert csak nem kép-zeled, hogy létezhessek ilyenü faja az elvete-mültségnek, mint a te szinjátékok asszonya.”

És Dioméd, a költő, nem bírá feledni sza-vait Píratesnek, a bölcsnek.

Hiába zsongának füleibe Göröghon lakói-nak dicsérete és hódolata.

Dioméd, a költő, mindig csak arra gon-dolt, hogy mit mondott Pírates, a bölcs.

És történt vala pediglen egy szép napon, hogy midőn Dioméd, a költő, hazatér lakába, gyermekeit holtan találta.

Felesége meg — kaczagott.

És mondá: „elpusztítottam őket és mérget itattam veled is. ő érte, Epiuzért, a kedvesemért!”

És kaczagott.

Dioméd, a költő, érte, benseje mint válto-zik át a poklok-poklává, mivel hogyan meg-kezdé benne iszonyu munkáját az asszony mérge.

És Dioméd házó szájjal, lihegő mellel futni kezdett.

Futott ki a piacra.

Ott pedig neki romtott Píratesnek, a bölcs-nek, és diadalmasan hörgé.

„Látod, hogy igaz vala költői művem. Én magamon és gyermekeimen ugyanazt cselekvő feleségem. Sőt még kaczagott is. Még kaczagott is. Lám, hogy jó és igaz volt költői művem!”

És örömmosolylyal halt meg Dioméd, a költő.

Lakatos László.

Irodalom.

(Olesó könyvtár. A Gyulai Pál szer-kesztésében, a Franklin-Társulat kiadásában megjelenő eme vállalat szokott választékos-ságával teszi közzé legújabb füzeteit. Most kapjuk benne Faludi Ferencz verseit (1163-1165. szám), ki új színeket, formá-kat és új tárgyakat hozott a mult század irodalmába. Határozott lyrai költő, a kinek szubjektív, tán erősebb érzelmeire a szer-zetesi fogalom tesz békót (Faludi jezsuita pap volt), azért az erősebb érzelmei helyébe a szemlélődés, a tréfázó lélek hangjai jut-nak. Formaérzéke olyan, hogy az ő versei, noha formában nem törnek új csapáson, üdén hangzanak, mintha újak lennének. Méltán számíthat az érdekes 60 filléres kö-tet nagy elterjedésre. — Ugyancsak az Olesó Könyvtárban jelent meg Riedl Frigyes tollából Péterfi Jenő (1166-1167. szám) jellemrajza. Azok közül a könyvek közül való ez is, melyek mélyebb hatásuk. Ben-sőséges igaz hangja megindít, a tudással és szeretettel való méltatás pedig megérieti a Péterfi tragédiáját, amely irodalmunkat is szegényebbé tette. Ára 40 fillér. — Végre Stevenson híres beszéde: A franczai kincs (1168-1169. szám), mely a franczia vidéki életnek humoros rajza. Angliában egyike a legnépszerűbb novelláknak, bizony-nyal nálunk is sokan fogják elolvasni. Ára 40 fillér. Az Olesó Könyvtárnak egy-egy számának ára csak 20 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

(A „Legjobb Könyvek” című re-génytár egy igen érdekes és becses kétkö-tetes regénynek adja a befejezését a most könyvpiacra bocsátott második kötettel. Ennek a regénynek „Szerelomból” a címe, írója pedig Rodziewicz Mária. Az első kötet megjelenése alkalmával már szoltunk e mű-ről s most megelégszünk annak konstata-lásával, hogy a regény egész teljességében a közönség elé került. „A Legjobb Könyvek” Rodziewicz e két kötetes munkájával ismét gazdagodott s mindinkább felhívja magára az olvasók figyelmét, mert nemcsak, hogy gondosan megválogatott kitünő regényeket ad, de megjelenésében is föltétlenül pontos. A „Legjobb Könyvek” című regénytár a Légrady testvérek kiadásában, díszes kék kötésben és igen csinos kiállításban jelenik meg. A kötetek darabonként 50 krajczár-jával rendelhetők meg, úgy a regénytár kiadóhivatalában (Váci-körut 78.), mint az összes könyvkereskedésekben.

Értekezet a városházán.

— Gyermekvédő és lelenczház Debreczenben. — Debreczen, július 2.

Tegnap délelőtt fél 11 órakor népe-s értekezet volt Degenfeld József gróf főispán elnöklésével a városháza nagytermében. Az értekezetlen, melynek egyetlen tárgya egy gyermekvédő egyesület és lelenczház fel-állításának megbeszélése volt, jelen voltak a következők:

Degenfeld József gróf főispán, dr. Szücs Miklós tszki elnök, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Boezkó Sámuel főkapitány, Komlóssy Arthur főjegyző, Körner Adolf, Roncsik Lajos tanácsnok, Vecsey Imre tb. főjegyző, dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos, Szabó Kálmán, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Ferenczy Elek főszolgabíró, dr. Kenézy Gyula, a m. kir. állami bábaképző igazgató főorvosa, dr. Kola János országgyűlési képviselő, Bészler Károly tanácsnok, Csiky Lajos akadémiai tanár, Bészler Károlyné, Joó Istvánné, Wessprény Zoltánné, Sass Béláné, Konez Ákosné, Hutiray Béláné, dr. Burger Péterné, dr. Bakonyi Samuné, Boczán Elemérné, Budaházy Miklósné, dr. Kolbenhayer Kálmánné, Kaffka Róza, Trássy Lászlóné, Nagy Jakabné urasszonyok, továbbá Varga Karoly, Szabó Kálmán és Csóka Sámuel aljegyzők, Illéssy Gyula tb. aljegyző, Konez Ákos tb. tanácsnok, Szikszay Lajos építész, Lőfkovits Arthur és Hochfelder Jakab kereskedők, dr. Altmann Béla, dr. Balkányi Ede, dr. Varga Emil ker. orvosok, Hanke Lajos pénztáros, dr. Bartha Béla ak. tanár, Wessprény Zoltán megyei főjegyző, Dumbrava László anyakönyvi felügyelő, Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Hadházy Ferencz dohánygyári igazgató, Jobbágy János földbirtokos, dr. Burger Péter orvos, Hutiray Béla az I. Magyar Ált. Biztosító Társaság becsilője, dr. Peczkó Ernő főgymn. tanár, Tafler Ignác kereskedő, Márton Imre ügyvéd, Vattay Géza nyug. főszolgabíró, Papp István számvevő, Boczán Elemér áll. főnök, dr. Bakonyi Samu ügyvéd, Aczél Géza főmérnök, Csath Zsigmond posta- és táviró-főnök, id. Kéki Sándor földbirtokos, Nemes Kálmán, Debreczeni Jenő gépészmérnök, dr. Losonezy Almos főorvos, dr. Kolbenhayer Kálmán törvényszéki bíró, Trássy László pénztárnok, Szombathy János rendőrfogalmazó, Kuthi Zsigmond igazgatótanító, Nagy Jakab földbirtokos, Materny Lajos ág. ev. lelkész-főesperes, Erdős József tanár.

Elnöklő főispán megnyitván az értekezletet, üdvözlöli a megjelenteket és köszöni a meleg érdeklődést, melyet a megbeszélendő eszme érdekében tapasztal azok részéről, kik hívására megjelentek. Ismertette velősen és röviden az értekezlet célját, felkéri Roncsik Lajos tanácsnokot, mint ezen ügynek — a városi tanácsban is — előadóját, hogy a felállítandó *lelenczház és gyermekvédő egyesület*ről szóló tanulmányát olvassná fel.

Roncsik Lajos tanácsnok magvas és az egész humanus eszmét teljesen megvilágító jelentését nagy figyelem közt olvasta fel, melegen ajánlva javastának elfogadását, mely társadalmi uton óhajt lelenczházat és gyermekvédő egyesületet alakítani.

A tárgyhoz legelsőben Kenézy Gyula dr. szölt szívből, ékesszólóan, áthatva a humanus eszme meleg szeretetétől. Majd Csiky Lajos, dr. Bakonyi Samu, dr. Kola János, Komlóssy Arthur, Vattay Géza és Kuthi Zsigmond szólottak a tárgyról. A tanulságos vitának, melyből különösen ki-domborodott Degenfeld József gróf főispánunk és Kenézy Gyula dr. főorvosnak érvelése, — eredménye az lett, hogy az értekezlet kebeléből egy szűkebb bizottságot küldött ki a létesítendő gyermekvédő egyesület és lelenczház alapszabálytervezeték tanulmányozására. Az alapszabálytervezetet Roncsik Lajos tanácsosunk készítette és épen azért ezen bizottság elnökévé az értekezlet Degenfeld József gróf főispán ajánlatára Roncsik Lajos tanácsnokot, tagjaiul az urasszonyok részéről: Dr. Wessprény Zoltánné, Joó Istvánné és dr. Popper Alajosné; az urak részéről pedig: Boezkó Sámuel főkapitányt, Aczél Géza főmérnököt, dr. Kenézy Gyula, dr. Sárváry Gyula és dr. Losonezy Almos főorvosokat, Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnököt, Csiky Lajos akadémiai tanárt, Csath Zsigmond posta és táviró főnököt, dr. Bakonyi Samu ügyvédet és Lőfkovits Arthur kereskedőt választotta meg azon kéréssel, hogy szeptember közepéig tegyenek véleményes

jelentést, hogy a gyermekvédő egyesület és lelenczház nemes eszméjét még a szeptemberi közgyűlés tárgyalhassa.

Ezek után egyéb tárgy nem lévén, elnöklő főispán még egyszer megköszönve a megjelentek érdeklődését az értekezletet be-rekesztette.

Midőn beszámolunk a tegnapi értekezletről, hálátlanok volnánk, ha annak összehívójának, Degenfeld József gróf főispán ur ömeltóságának, külön köszönetet ne mondanánk. Mert a mi szeretve tisztelt főispánunk vevén a nemes ügyet kezébe, biztosra vesszük, hogy az ő nemes irányban fáradozó tevékeny akaratereje, nemes szíve, magas befolyása és az elhagyott gyermekek iránt érzett jóindulata rövid időn belül megteremtik a társadalom hozzájárulásával e humanus intézetet, melyről lapunk holnapi számában városunk egyik kiváló szakemberétől hozunk egy tartalmas vezető-cikket.

— cz.

Az új évnegyed alkalmából felkérjük t. előfizetőinket az előfizetés megújítására és a hátralékos előfizetési díjak beküldésére, nehogy a lap küldése fennakadást szenvedjen.

Előfizetőinknek, kik fürdőre vagy nyaralni mennek, kívánságukra a lapot, minden külön díj felszámítása nélkül, bárhová postán elküldjük.

HIREK.

— **Perczel tábornok távozása.** A debreczeni 4. lovasdandár parancsnoka, Perczel József tábornok — mint értesülünk — nyugalomba vonul. Perczel tábornok családjával együtt tegnap este hagyta el városunkat. Távozásuk alkalmából a vasuti indóházánál megjelent a 2. honvéd huszárezred tisztikara teljes számban, azonkívül a helyőrség tisztikarának számos tagja. A nős tisztek családjakkal egyetemben jelentek meg a pályaudvaron, hogy Istenhozzádot mondjanak a tábornoknak és családjának.

— **Debreczeniek a tanáregyesület közgyűlésén.** Holnap s holnapután tartja az országos középiskolai tanáregyesület közgyűlését Temesvárott. Debreczenti a közgyűlésen Dóczy Imre középiskolai felügyelő, Nagy Elek főgymnasiunai és dr. Kardos Albert főrealiskola tanár képviselik. A kiküldött képviselők ma reggel a gyorsvonattal utaztak Temesvárra.

— **A Vilmoshuszárók érkezése.** A Vilmos német császár nevét viselő 7. huszárezred egy százada, melynek két százada s törzse városunkban állomásozik, ez ideig Hódmező-Vásárhelyen állomásozott. Hódmező-Vásárhely más katonaságot kapott s a Vilmos-huszároknak ezt a századát is Debreczenbe helyezték. A huszárók ma d. e. 11 órakor érkeztek meg Debreczenbe. Az érkező század elébe a város határáig kivonult egy század Vilmoshuszár. Kirsch százados mellett, továbbá a 2. honvéd huszárezred s a Vilmos huszárezred tisztikara, hol a megérkezőkkel csatlakozva, a katonazenekar nőitai mellett a főtéren keresztül vonultak be a csapó-utczai diszes laktanyába.

— **Tanárválasztó gyűlés.** Az egyházkerület és a debreczeni egyház tagjaiból alakult 16 tagu vegyes bizottság szerdán tanárválasztó gyűlésre gyűlt össze. Ez alkalommal két tanári állást töltenek be, Liszka Nándor jogakadémiai és Tóth József főgymnasiunai tanár llását.

— **Vakmerő rablás a kórházban.** Vakmerő rablást követtek el szombatról vasárnapra virradó éjjel ezideig még ösmeretlen tettesek városunkban. A rablók behatoltak a kórház épületébe, betörték az irodába honnan 200 frt készpénzt, értékpapírokat s értéktárgyakat raboltak el. A kórház felvételi épülete a kapunak az erdő felőli oldalán van. Ebben az épületben van az irodahelyiség, mellette a főorvosi szoba, a rendelő szoba. Szombat este 6 órakor távoztak el az épületből a hivatalnokok. Visky Sándor gondnok — mint rendesen — a szolgálával végigjárta a szobákat, bezárta az összes fiókokat s a szobaajtókat. A kórházban lakók azonban, hogy a kellemes esti nyári levegőt élvezzék, csak éjjel felé tértek nyugalomra. A portás — mint mondja — 12 óra után feküdt le, így tehát a rablást éjjel után követték el s maga a ténykörülmény s idő kiszámítása, hogy t. i. akkor törnek be a hivatalos szobába, mikor tudják jól, hogy ott pénz van, arra vallanak, hogy a tettes vagy tettesek a viszonyokkal teljesen ösmerősök voltak. A felvételi épületbe az igazgató-főorvos szobáján át jutottak be. A főorvos szobájának ablaka a sétány felé nyílik, azt beverték, majd az üvegrészen benyúltak s az ablakot kinyitva, bemásztak. A gondnok szobájába, — az irodahelyiségbe — hol a pénz s értéktárgyak elhelyezve voltak, már nehezebben juthattak be. Az igazgató-főorvos szobájából ugyanis ajtó nyílik az irodahelyiségbe, de az el volt zárva. Hogy bejuthassanak, beverték az ajtó ajtó u. n. futterét s azon másztak át. Az irodában valóságos pusztítást vittek véghez. Az összes fiókokat felnyitották, ami irományokat találtak, szétszórták, egy részét széttépték. A gondnok fiókját is feltörték. Mintegy 200 forintnyi összeget — ennyi volt ott — raboltak el csak ebből a fiókból. A többi fiókból az értéktárgyakat s még több kisebb pénzüsszeget vittek el. — A tisztviselők előző nap kapták ki fizetésüket, egyrészt a fiókban hagyta, azt is elvittek. A rablást a szolgál, ki reggel az irodát felnyitotta, vette észre. — Értesítette a gondnokot, ki nagyjából megállapította, miket s körülbelül mennyi pénzt vittek el s jelentést tett azonnal a bűnügyi osztálynak. — A bűnügyi osztály azonnal megkezdette a nyomozást a tettesek kipuhatolására és...azóta még mindig nyomoz...nyomoz...Hogy minő eredménnyel, — az a jövő titka.

— **Választás.** Az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgató tanácsa, hat pályázó közül egyhangulag Sáfrány Lajos jeles képzettségű fiatal tanárt választotta a paedagogiai tanárává, az ev. ref. tanítónképző intézethez.

— **Zenei vizsga.** Gaál Józsefné-Tóth Irma urnő tegnapelőtt délután mutatta be növendékei képzettségét a zongorajátékban. A vizsga a zongora elmélet kérdéseivel kezdődött, melyből a növendékek képzettsége és a tanítás sikere tünt ki s úgy a szülők mint a szakértő bírálók teljesen meg lehetnek elégedve az eredménnyel. — Valóban Gaál Józsefné urnő megmutatta e vizsgával azt, hogy a zongoratanítás tudománya benne hivatott művelőre talált. De nem csupán az elmélet, hanem a gyakorlat terén is meglepő haladást mutattak fel tanítványai. Rácz Erzsike és Alföldy Karola a Bellini op. 100. etűdjéből játszottak egy-egy részt, bár csak néhány hónapig tanítványai a művésznőnek, kitűnő kéztartást és helyes taktusérzéklet tanusítottak. Erdős Juliska Heller etűdjéből játszott el néhány darabot s Goldbecknek egy orosz dalát oly biztossággal és technikával, mely a legszebb reményekre jogosít.

Juhász Adél 3 adéves nő. Czerny gyakorló könyvből mutatott be néhány etűdot és Böhm „Chasse aux Papillons“ cz. szerzeményét játszotta szép kifejezéssel és kitűnő kéztartással. Befejezte a vizsgát a Varga Erzsike által előadott Bach Jaga és Verdi „Troubadour“ ja, melyből a tanítvány helyes technikája és a futamokban való teljes jártassága tűnt ki. A vizsgát eredménye a közönségben általános meglepetést keltett s Gaálné úrnő valóban érdemes munkát végzett, melyhez mi is őszintén gratulálunk.

— **Még egyszer a rendőrség figyelmébe.** Nem egy ízben tettük már szóvá azokat a — sajnos — botránys s szomorú közbiztonsági állapotokat, melyek városunkban uralkodnak s a melynek következményei azok a gyakori betörések s még az a szomorubb körülmény, hogy a lakosság életbiztonsága is veszélyben forog, mit igazolnak azok a gyakori támadások, melyek a védtelen járókelőket érik. Szombaton este 10 órakor — magától a rendőrségtől értesülünk — megtámadtak egy öreg, 50 éves védtelen asszonyt, megverték s kirabolták, sőt a támadók még ruhájától is megfosztották. Ez a tény, melyet bármint szeretnők is, szépiteni nem lehet. Mindenesetre, hogy ezek a gyakori támadások, betörések előfordulnak, annak egyik legfőbb oka az, hogy kevés a rendőrség létszáma. Debreczen 65 ezer lakosának élet és vagyonbiztonságát száz rendőr őrzi, dehogyan, kevesebb, mert a teljes létszám ennyi s ezek egyrésze nappal, másik része pedig éjjel teljesít szolgálatot. Ennek a nagykiterjedésű város lakosainak élet- és vagyonbiztonsága felett éjjel 24 rendőr teljesít szolgálatot. Ez olyan kevés, hogy a főutakra is alig telik. — A rendőrség szaporítására föltétlen és mulhatatlanul szükség van városunkban, mert csak ez által javulnának meg városunkban a közbiztonsági állapotok. Ne legyünk azonban elnézők, valljuk meg azt is, hogy városunkban ilyen szomorú viszonyok uralkodnak, annak nagyrészt a rendőrség is oka. Nem vádként hangzik ez el, hanem ez az igazság. A rendőrség nem tart, vagy ha igen, egyszer egy évben — razzitát. Ez az oka, hogy a sok munkanélküli csavargó annyira elszaporodik városunkban s este a néptelenebb utcákon lesbe állnak, várják áldozataikat. Legalább havonként egyszer kellene razzitákat tartani — nem lenne ennyi csavargó. Nem telik az időből s nincs ember — gondolja a rendőrség. Dehogyan, csak akarni kell — feleljük mi. Ugy emlékszünk nem is olyan régen volt — lovasrendőrök — szám szerint négyen — teljesítettek szolgálatot. Később azt mondták, nappal nem kell a városba lovasrendőr, teljesítse az a külsőségen a szolgálatot. Jól van, ez ellen nincs észrevételünk, de vajjon nem lenne e czélszerű, hogy azok közül a lovasrendőrök közül néhányat beosztanának belső szolgálatra, de azok azonban csak éjjel teljesítenének szolgálatot, még pedig a távolabb eső s néptelen utcákon. Különben mi nem vagyunk a rendőrségnek tanácsadói, mi époly szívesen ösmernénk el, hogy Debreczen első város a közbiztonság terén, mint a milyen nem szívesen tesszük azt, hogy városunkról nem a leghizelgöbben írunk. A rendőrség feladata s kötelessége, hogy ezeken a tarthatatlan állapotokon mielőbb segítsen, mert hogy sok a javítanivaló, azt csak elismeri a rendőrség is.

— **Romániai zsidók Nagyváradon.** A Romániából kiülő zsidóknak nagy

csapata utazott tegnap keresztül Nagyváradon. Síralmas képet mutatnak ezek a nyomorúságos alakok, akik három vasúti kocsi töltek meg. Nagyváradon hirtorsosaik, élükön a hitközségi elnökkel és az izr. négylettel az állomásnál gazdagon megvendégelték s az utra is bőven ellátták őket ennivalóval. Mert bizony még messze mennek: Hamburgon át Amerikába.

— **A férj, a feleség és a szobalány.** A szobalány, Bécsi Éva fiatal volt, csinos és formás. Ezt még soha sem rótták fel senkinek bűnűl. A szobán lévő férj sem haragudott ezért, sőt szívesen elnézte olykor, ha a jókedvű Éva vidám dalolás között surolt néha ki az udvaron a vízvezeték alatt. Ilyenkor a szoknyáját rendszerint feltűzte a csipőkötő alá, úgy, hogy formás lábikráit nem nézhette el egész hidegvérrel a férj. Előbb csak megcsipkedte a lány arcát, de idővel mindig többet és többet merészt, míg végre tegnap este a feleség észrevette, hogy a férj szívesen rajta feledi szemét a szobalányon. Később még többet is megtudott. A nagysága nem tesz úgy, mint az igazító novellák hősnői szokták. Nem szaladt azonnal haza a mamához, hanem Bécsi Évát a lehető legalaposabban elpofozta. Ezért járt ma Bécsi Éva a rendőrségen, följelentette az asszonyát:

— Megmutatom — mondá erélyesen a formás hajdon — hogy nem én vettem magam az ura után, hanem ő csábított egyre, erőszakkal!

És Bécsi Évának igaza lehetett és a nagyságát el fogják ítélni okvetlenül, mert elvégre a szobalányt arra kényszerítheti ugyan az asszonya, hogy a szobát fényesen vikszolja ki, de hogy az ura erkölcesit is megvádja, erről nem tesz említést semmitéle cselédtörvény.

— **x Pilseni sör a pilseni ősforrásból egyedül az „Angol királynő“ éttermében kapható.** Kitűnő villásreggeli. Minden este zene.

— **Szolnokvárosi tisztviselők ügye.** A vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi válaszmánya több napot igénybe vevő hosszabb tárgyalás után meghozta a szolnokvárosi tisztviselők fegyelmi ügyében az ítéletet. A fegyelmi tanács, mely Lippich Gusztáv főispán elnöklése alatt Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő és Zrumetzky Béla kir. közjegyző a fegyelmi válaszmány tagjaiból és dr. Kúri Albert vármegyei t. főjegyző előadóból alakult, a rendkívül terjedelmes vizsgálati iratok felolvasása és beható tárgyalása után június hó 30-án d. e. hozta meg az ítéletet, mely szerint Kludik Gyula polgármestert, Medgyessy Vilmos számvevőt, Gombkötő Győző jegyzőt és Kindlovits István adóügyi jegyzőt Szolnokváros háztartási ügyeinek vezetésével 1898 ik évben elkövetett mulasztásokban, a városi ügyészt a határozatok jogügyi ellenőrzésével elkövetett mulasztásban vétkesnek mondotta ki, ellenben a polgármestert, a felfüggesztés alapját képező főispáni rendeletben felhozott összes vádak alól felmentette s az előbbi marasztalás folytán, Kludik Gyula polgármestert 100 korona, Medgyessy Vilmos számvevőt 150 korona pénzbüntetésre, az utóbbiakat pedig dorgálásra ítélte.

— **x A gyermekek és babák sírása** mosdatás közben a leggyakrabban csak vészkiáltás a rossz toiletté-szappanok használatának sajnálatraméltó szokása ellen. Anyák, kik gyermekeiket szeretik, a csecsemők és gyermekek mosdatásához nem használnak más szappant, mint a rendkívül puha és zsirgazdag *Doering-szappant a bagolylyal*. Magában hordja a kezességet, hogy hamisítatlanul tiszta és életlen. 60 fillérért mindenütt kapható. Főraktár: A. Motsch & Co. Bécs, X.

— **Tűz H.-Dorogon.** Tegnap délután — mint levelezőnk írja — H.-Dorogon Brán Gergely udvarán tűz ütött ki. Az udvaron felhalmozott nagymennyiségű csutka gyuladt meg ösmertlen okból, de a lakosság s a tűzoltóság idejekorán eloltotta.

— **Gyilkos tanuló.** Borzalmas eset tartja izgatottságban Lugos város lakossá-

gát. Egy Guclu Zamfira nevű 13 éves tanuló, a ki most érkezett haza a vakációra szüleihez, agyonlőtt játék közben egy hét éves leánykát. A fiu felfogta az apja revolverét, reáfogta azt Magyar Mihály kereskedő Erzsébet nevű hét éves leánykájára és reá ijesztett.

— Meghalsz, Erzsike!

A gyermek nem tudta, hogy meg van töltve a fegyver. Elrántotta a ravaszt, mire az iszonyu dördüléssel elsült. A golyó az oldalába furódott a leánykának és halálos sebet ejtett rajta. Néhány percz alatt ki is szenvedett a fiatal leány. A tanuló e rémes tette után megszökött Lugosról és úgy elbujdosott, hogy eddig nem tudták föl-találni.

Kerékpárverseny Debreczenben.

Debreczen, július 2.

A debreczeni Polgári Kerékpár-egyesület, mely rövid idejű fennállása óta rohamos léptekkel halad előbbre — tegnap délután a Miklós-utca végén a Varga-kertben létesített saját, szép pályáján, kitűnően sikerült kerékpárversenyt rendezett.

A verseny országosnak mondható, mert az ország nagyobb vidéki kerékpár-egyesületeinek kiküldöttei, sőt a fővárosi kerékpár-egyesületek kiküldöttei is részt vettek a versenyekben.

Óriási közönség gyűlt egybe a pályaterre. Minden jegy elfogyott. Az idő pompás volt a legjobb versenyekre.

A tribün-páholyokkal szemben volt a bíróság páholya, hol helyet foglaltak: Dobiecky Sándor, Simonffy Imre polgármester, Igyártó Sándor kir. főügyész és Komlóssy Arthur főjegyző.

A czélbíróság tagjai voltak: dr. Benedek János, dr. Kenézy Gyula, Komlóssy Arthur, Lasz gallner Kálmán, Széll Farkas, Vecsey Imre, Zádor Lajos.

A pályabírák közül jelen voltak: Aczél Géza, dr. Bayer Ferencz, dr. Berger Andor, Berzöffy Vincze, Burger Izó, Dézsy Lajos, Harsányi István, Killer Ede, P. Nagy Jenő, Oláh Károly, Pálfi Gábor, Roncsik Lajos, dr. K. Tóth Mihály, Thieszen Arthur, Ungvári József, Überschwinger Rudolf főhadnagy, Vecsey Imre.

Indítók: Woczasek Ignác, Flaschner György.

Időmérők: Kontsek Géza, Kovács László.

Körjelzők: Aszmann Ferencz, Kiss Lajos.

Körszámlálók: Dusa István, Turai Farkas.

Orvos: Dr. Burger Péter.

Pénztárnok: Békés Lajos.

Versenytitkár: Zelinger Ede.

Versenyintézők: dr. Fejér Ferencz, Gyürky Sándor voltak.

A versenyek lefolyása mindvégig érdekes volt. Legnagyobb érdeklődést a 10.000 méteres főverseny képezte, melynek győztese Papp Ferencz, a fővárosi kerékpáros egyesület tagja lett, ki társait két körrel megelőzve, könnyen jött be elsőnek.

A versenyek lefolyása különben a következő volt:

Megnyitó verseny: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek díszített nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Indultak: Ifj. Lehmann Gusztáv Debr. Polg. K. E., Püspöky Sándor Condor K. E. Budapest, Barna Tibor Nagyvárad K. E., Kövessy Rezső Debr. Polg. K. E., Ehrenreich Jenő Debr. Polg. K. E.

Elsőnek érkezett be ifj. Lehmann Gusztáv, második Barna Tibor, harmadik Kövessy Rezső.

Vendégek versenye: 6 kör 2000 méter. Elsőnek tiszteletdíj és díszített nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Indultak: Závodszy Samu Nagyv. K. E., Kovács Sándor Nagybecskerei K. E., Püspöky Sándor Condor K. E., Sichert Ede Nagyv. K. E., Kiss György Debr. P. K. E., Papp Ferencz Főv. K. E. Bpest.

Elsőnek érkezett Papp Ferencz, másodiknak Püspöky Sándor, harmadiknak Kiss György.

Nyeretlenek versenye: 3 kör, 1000 méter. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Indultak: Hajnal Dezső, Debr. K. E., Püspöky Sándor, Condor K. E., Erdődy Sándor, Nagyv. K. E., Károlyi Antal, Nagyv. K. E., Ehrenreich Jenő, Debr. Polg. K. E. és Lőrinczi Rezső, Nagyvárad K. E.

Első lett Püspöky Sándor, második Ehrenreich Jenő, harmadik Hajnal Dezső.

Ezután következett a 10.000 méteres főverseny. Elsőnek a Polgári Kerékpáros-Egyesület tiszteletdíja és arany érem (30 korona értékben), másodiknak díszített nagy ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem, negyediknek bronz érem. Indultak: Püspöky Sándor Condor K. E. Budapest, Barna Tibor Nagyv. K. E., Bozóky Imre Debr. Polg. K. E., Barna Géza Nagyv. K. E., Kövessy Rezső Debr. Polg. K. E., Ifj. Lehmann Gusztáv Debr. Polg. K. E., Papp Ferencz Fővárosi K. E. Budapest, Kiss György, D. P. K. E.

Lázás érdeklődéssel szemlélték ezt a versenyt. A 20 ik körnél már csak öt versenyző volt, a többiek kiállottak. Elsőnek érkezett be könnyen Papp Ferencz, második lett Barna Tibor, harmadik ifj. Lehmann Gusztáv és negyedik Kövessy Rezső.

A főversenyt a Szeniorok versenye követte. A Szeniorok versenye 3 kör, 1000 méter távolságu volt. Elsőnek tiszteletdíj és díszített nagy ezüst érem, másodiknak tiszteletdíj és ezüst érem, harmadiknak tiszteletdíj és bronz érem. Indultak: Wozssek Cornél Orthon K. E. Budapest, Thiesen Arthur Debr. Polg. K. E., Schönfeld Márton Nagyvárad K. E., Knauer Károly Nagyvárad K. E., Veres József Debr. Polg. K. E., Lévay Márton Nagyvárad K. E., Vági Izsó Debr. Polg. K. E.

Első: Thiesen Arthur, második Veres József, harmadik Vági Izsó.

Egyleti verseny: Zárt 6 kör 2000 méter. 1. Ifj. Lehmann Gusztáv (nagy ezüst érem és külön egyleti tiszteletdíj). 2. Kövessy Rezső (kis ezüst érem). 3. Ehrenreich Jenő (bronz érem). Még futott: Bozóky Imre.

Idő futam: (Cziterium) 6 kör 2000 m. 1. Papp Ferencz (díszített nagy ezüst érem), beérk. 173 mp. alatt. 2. Barna Tibor 182 1/2 mp. (kis ezüst érem). 3. Kiss György 183 mp. (bronz érem). Püspöky Sándor 188 mp, ifj. Lehmann Gusztáv 189 mp. alatt futotta be a kört.

Végverseny 3 kör, 1000 méter. 1. Kiss György (nagy ezüst). 2. Kövessy Rezső (kis ezüst). 3. Ehrenreich Jenő (bronz érem).

Verseny után a nagyerdei „Dobos-pavillonban társasvacsera, majd tánc volt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Darányi Párisban.

Budapest, július 2. Darányi földmivvelésügyi miniszter szombaton Kiss államtitkárral Párisba ér-

kezett. A miniszter megérkezése után Dupuy francia földmivvelésügyi miniszterhez hajtattott. Darányit meglátogatta Méline volt miniszterelnök a gazdakongresszuskor.

A német követ meggyilkolása.

Budapest, július 2. A pekingi német nagykövetet — mint most kiderül — még a múlt hó 18-án gyilkolták meg. Ugyanakkor egy tolmácsot életveszélyesen megsebesítettek. Junius 23-án még csak három követségi palota volt sértetlen.

Budapest, július 2. Hivatalos távirat érkezett Berlinbe, mely elmondja a német követ meggyilkoltatásának részleteit. A távirat szerint a követet a boxerek és a kínai katonák a lováról lerántották s megölték, majd holttestét kardjukkal szétdarabolták. Azután a szétdarabolt holttestet több meggyilkolt szolgál holttestével együtt a felgyújtott követségi paloták tüzebe dobták.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, július 2.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség 77	6.50 — 6.85
„ „ 78	6.60 — 7.—
„ „ 79	6.65 — 7.05
„ „ 80	6.95 — 7.15
Rozs „ „ 71/73	5.80 — 5.85
Árpa	—
„ (jobb)	—
Zab	4.90 — 5.—
„ prima	—
Tengeri	—
Köles	—
Napraforgó mag	—
Bükköny	—
Lóhere	—
Luczerna	—
Pogácsa napraforgó	—
„ tökmag	—
Bab (fehér)	—

Az anya szive.

Borzalommal olvastuk a napokban azt a tragédiát, amelynek három halottja fekszik a budapesti morgue márványasztalán. Csikváry, a vasuti ellenőr, az érettesüi, meglelt ember, husz esztendei családi élet után odahagyja hűséges feleségét, öt szép gyermekét s összeáll egy fiatal leánnyal, hogy majd őt teszi második asszonyává, ha elvált az elsőől. És el mámoros boldogságban, s már van is egy másfélévesztendő gyermeke, a kis Pistike.

A kis Pistike is. Ő róla akarunk legfőképp szólni, a szegény kis másféléves gyerekről.

Hogy történt ez a borzalmas tragédia? A férfi nem bírta az anyagi harozot. Két nagy családot tartani egyszerű tisztviselő embernek! Ez alatt össze kell roskadni! Össze is roskadt, s hogy még biztosabban a halálba menjen és odavigye új családját is, még idegen pénzeket is érintett. Mit tesz ilyenkor minden sikasztó? Megöli gyermekét, megöli nejét, megöli önmagát.

Igy tett Csikváry Antal is. A mai reggeli lapok egyformán mondják el, hogy előbb két lövéssel (a kis halántékára szorította a gyilkos fegyvert) megölte a gyermeket, ezután az asszonyt lötte agyon Szedoglavich Eteikát, végül önmagát . . .

A morgueban most föl fogják őket bontani a tudós professzorok, viz-gálván a férfi és a nő agyvelejét: a tenér agyat és szürke agyat keresik majd, vajjon beszámítható és józaneszü volt-e mindakettő a rémes tett előtt?

Inkább a szívüket kellene megvizsgálni. Különösen a fiatal asszonyét! . . .

Világos és természetes, a két ember előre megbeszélte, hogy együtt halnak meg. A férfinak meg kellett halnia. Hiszen börtön várt rá, ezután beestelenség, szegénység, nyomor. Jobb meghalni. Az asszony vele megy. Mert szerette; mert mit is csinálna itt a világon, egyedül? S a gyermeket, a kis ártatlant csak nem hagyják itt? Az öngyilkosok fattyu gyermekét! Neki leginkább jó a halál az aranyos kis Pistikének.

Ugy képzeltem mindig, hogy asszony halódik, vagy önként megy a pusztulásba, csak egy gondja, gondolatja van: a gyermeke. Hogy neki ne fájjon, hogy bántódása ne legyen, hogy csak ő maradjon meg. Amit a maga életétől elvesz az anya, talán azt is a gyerekének adná, hogy több legyen nekie! . . . Ugy el tudom képzelni a szép szőke asszonyt, a halálra szánt Etust, ahogy rimázkodik a szerelmeséhez:

— Csak a Pistikét ne! Mi halunk meg, mi pusztuljunk el. Megyek veled az enyészetbe is. Csak a kis Pistikét ne! Ő éljen. Van egy jó isten, aki megóvja: vannak jó emberek, akik fölnevelik. Erős lesz, derék és jó. Csak a kis Pistikét ne! . . .

Szinte megremegeg az ember szive, ahogy gondolatban hallja a szegény anya kétségbeesett zokogását gyermekeéért . . .

El lehet gondolni olyan anyát is, aki magával akarja vinni a gyermekét is. Ő is rimázkodik a szerelmesének:

— A kis Pistikét is vigyük magunkkal! Olyan kar érte, a szép kis angyalért, de mi lenne belőle, ha egyedül marad a nagy, sz idegen világban. A lelkemből való lélek, jöjjön velem az örökkévalóságba. Ha meghaltam, őt is küldd utánam, a kis Pistikét. Meghalni se akarok nélküle . . .

Csak azt nem lehet emberfővel, ember-szívvvel elgondolni, ami igazán történt. Amit doktorok, rendőrök, újságírók megállapítanak. Hogy az anya nézte, amikor kicsike magzatára az ura ráfogta a revolvert. Azután belelőtt a kis fejébe. És belelőtt még egyszer. És a kis gyöngö test összerakódott, a parányi agyvelő szétfreccsent, a patyolat testecskét előntötte a piros, meleg vér. És az anya nézte és nem örült meg, nem halt meg, a szive nem szakadt ketté, még mielőtt ráterült volna a sor . . .

Lehetetlen. Ha ilyen anyaszív van, akkor tigrisekkel kell a csecsemőket felneveltetni . . .

De hisz vannak gyilkos anyák is, akik maguk ölik meg önközükkel a gyermeküket. Oh az más. Vajudó lázas éjben a megesezt leány megöli magzatát, mielőtt látta volna. Vagy féktelen harag, vad düh, iszonyatos kétségbeesés vagy örület odaviszi, a kezét a kicsike torkához és megöli, megfojtja. És mind iszonyu, de mind emberi. De embertelen és elgondolhatatlan, hogy az anya végignézze, amikor egy ember (mind egy akárci), ha az apa is fegyvert fog a kicsikére és a szemeláttára megöli, elpusztítja, kiontja a véréit.

Ezt anya nem tudhatja végignézni . . . Vagy ha látja, felébred benne az asszony és az, anya és mint a vadállat marcangolja, összetépi megfojtja a gyermeke gyilkosát . . .

Kétségbe kell esni ezen a tragédián! Vagy nem hinni . . .

Nem igaz, nem lehet, hogy a gyermeket ölték meg elsőnek. Az asszony addig kért, rimázkodott, sirt és törte magát, míg ő lett az első halott. Talán nem igaz dolgot hiszünk így, de megmentjük az egyetlen, ami igaz, hü és örök, ami örökké velünk van életben és halálban, ami legszentebb és legjobb: az anya szívét!

Est az egy hitet ne vegye el tőlünk az a halott asszony és a halott Pistike...

— noki.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Orvosi egyetem női számára. II. Miklós orosz czár moszkvai látogatása alkalmával megengedte, hogy Moszkvában orvosi és gyógyszerészeti tanfolyammal női egyetemet létesíthessenek. Oroszországban annyira megkedvelték a nőorvosokat, hogy az egyetemeken fölös számmal jelentkeznek a leányhallgatók, a mi arra késztette az orosz közoktatásügyi minisztert, hogy előterjesztést tegyen egy külön női egyetem fölállítására. A női egyetemet a czárné nevével Alexandrovna Egyetem néven fogják az őszszel fölavatni.

* Anyai szeretet. A svájci lapok az anyai szeretet meghatározó példáját közlik. Bárány Puttkamer Miksa német földbirtokos, a ki Koepnitz mellett Zastehinben lakik, a múlt nyáron elvált feleségétől, Enkevost bárónőtől. Gyermekeiket a bírói végzés az atyának ítélte, de az elvált asszony nem adta ki, hanem titokban Svájcba menekült vele. A német nagykövetség fölhitte a svájci szövetség tanácsot, hogy tudakolja meg az asszony tartózkodási helyét. Végre kiderült, hogy Puttkamerné St.-Gallenben van. Elrendelték tehát, hogy a gyermeket vegyék el tőle, de az asszony nesztét vette a dolognak, elszökött St.-Gallenből s most állítólag Németalföldön van. Puttkamerné ügyvédje a szent galleni kerületi hivatal végzése ellen panaszt tett a szent-galleni kormányzónak, de a panaszt még nem intézték el. A szegény anya mindenképen tanácsosabbnak vélte tovább utazni, mert Svájcban már nem volt biztosságban, hogy nem ragadják-e el a gyermekét.

* Kie a gyermek? Daun Hans német publicista 1890-ben Londonban nőül vette Leon Anna nevű orosz leányt. A házasságból származott Frida Hildegard nevű leányuk. Két évi házasság után a menyecske elhagyta urát és Daskov Olga név alatt demimonde életre adta magát. Daun elvált az asszonytól, a kis Frida pedig anyai rokonokhoz került, akitől azonban az apa megszöktette. Az anya addig kereste leányát, amíg megtudta, hogy Frida Elzász Lotharingiában van. Daskov Olga ekkor a strassburgi törvényszék elé vitte ügyét, de a törvényszék azt mondta ki, hogy a gyermeket egyelőre a városbeli zardában helyezték el. Igen ám, de az anya elcsábított egy fiatal bírót és ez kiadta a rendeletet, hogy Olga elviheti a gyermekét. Az eset óriási feltűnést keltett. II. Vilmos császár is közbelépett és a tul-előzékeny bírót elmozdították. De akkorára Olga már elrejtette gyermekét, hogy nem bírtak nyomára akadni. Daun hasztalan kereste és végre is azt eszelte ki, hogy elrabolja volt feleségének törvénytelen gyermekét és aztán csak az ő leánykájaért adja vissza cserébe. A gyermekrablási terv azonban nem sikerült és Daunt pörbe fogták. A végtárgyaláson tartózkodás nélkül vallott. Exfelesége is megjelent. Csinos hölgy, aki elegánsan öltözködik. Kijelentette, hogy nem adja ki a gyermekét. Frida az övé és nem mond le róla. Daunt fölmentették és a hallgatóság megélezte az esküdteteket.

* Oroszlánszívű Rikárd ötlete. A humornak eredeti virágját produkálta legutóbb egy kóburgi realiskolai tanuló. A tanulóknak — nomen est omen — Richard Löwenherz a neve. Abban, a mit megcselkedelt, van ugyanis a pajzanság mellett egy jó adag bátorság is. Löwenherz ur elbukott az érettségi pótvizsgálaton. És másnap

a következő gyászkeretes jelentést küldötte szét rokonainak, barátainak és ismerőseinek.

!Lectori Salutem!

Sajgó szívvel adom tudotokra, hogy:

az érettségi pótvizsgálaton immár

harmadszor elbuktam.

Richard Löwenherz
maturandus.

Richard ur, úgy látszik, csak éppen névrokona a megboldogult orosz-lánszivi Rikárdnak. Föltevésünk alapos. Ha ugyanis ez az epigon rokonságban állana némi fejlődési sarjakkal, mint néhai névrokona, talán még a kóburgi főreáliskola se buktatná el annyiszor egymásután...

REGÉNY.

A „Világ Szíve“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

28.

Trefa az egész, barátom, bolondság! Csak nem gondolja, hogy én hiszek az ilyenekben? vagy igen? Sok olyat beszél az ember, a mit legfeljebb tréfának ha tart, éppen mint az ön barátja ott, — és itt felémelte hangját, hogy asztalomnál én is meghallhassam — ugy-e hogy Ignatonak hívják? ő is beszélt el rólam egy engem nem valami előnyös színben feltüntetett történetet, melyet, biztos vagyok benne, ő maga sem hiszen el. — Hirtelen rám nézett és kihívó hangon tette hozzá: Nem-e úgy van, indián?

— Ha a véleményemet akarja ön tudni, don Pedro, — szóltam előre hajolva és tiszta hangon — ugy azt mondom, hogy hiábavalóság olyan szavakat ismételni, a melyek már elmondattak, vagy emlékeztetnie hozni olyan cselekedeteket, a mik már megtétettek. Ha én mondtam is valamit, vagy ön tett is valamit a múltban, nem itt, az ön vendéglátó hajlékában van helye annak, hogy újra felidézze őket.

— Helyes, indián, egészen helyes! Ugy beszél, akárcsak az orákulum, akárcsak, mint a hogy Montezuma szokott volt Cortezzel beszélni, míg a Conqueror aztán módját nem ejtette s meg nem tanítá nyílt beszédre. Nagy ember volt az a Cortez, tudta, hogyan kell bánni az indiánokkal. — Azután maga elé köpött s végig nézvé az asztalon, kissé kedvetlen hangon szólta meg a sennort:

— Mondja csak, az ön szeme jobb, mint az enyém, hányan vagyunk itt most jelen.

— Barátomat beleszámítva, tizenhároman, — volt a válasz.

— Gondoltam, — szólt gazdánk — s most már késő van ahhoz, hogy helyrehozzuk a dolgot. Bár csak a szentek — kellene belőlük legyen elég egy monostorban — elfordítják ezt a rosszat jelentő óment. Ugy látom, ön engem bolondosnak tart?

— Világért sem, — felelt Strickland, — sőt inkább magam is babonás vagyok s nem szeretek tizenhárommagammal ülni asztalhoz.

— Én is úgy vagyok, sennor Strickland, azzal én is úgy vagyok. Hallgassa csak meg: legutóbb is tizenhároman ebédeltünk ebben a teremben. Két utazó volt itt, don Smithnek amerikai barátai, a kik üzletet szerettek volna ezen a tájon nyitni. Többet találtak inni, mint a menyirelég volt nekik s a vége az lett, hogy éjjel összeveszték s amott az apát termében, a hol önk is alszanak, megölték egymást. Szegény emberek! Szegény emberek! Sok bajunk volt e

miatt az eset miatt akkoriban, míg csak don Smith meg nem magyarázta a dolgok honfitársai előtt, mire aztán elaludt az ügy.

— Igazán külöös, — szólt a sennor, — hogy két részeg ember egymást meggyilkolja.

— Én is azt mondom, sennor. Valósággal egy ideig azt hittem, hogy indiánok lopóztak szobájukba s azok gyilkolták meg őket, de minden kétséget kizárólag kiderült, hogy nem így történt. Ah! ezek az indiánok! alávaló gaz egy nép! Sokat láttam már közülök s tudnom kell. Most meg még a kormányzás azt kívánja, hogy jól is bánjunk velük! Atyáink jobban értettek hozzá, hogyan kell bánni velük. Még szerencse, hogy a kormányzás keze nem igen ér el ideig s az én házamba ritkán teszi be a lábát egy kutató hivatalnok is, bár egy ízben már volt bajunk valami katonasággal. — Nagyon káromkodott mondókája után s még egy pohár burgundit felhajtott.

— Én mondom önnek, hogy gonosz még a fajtájuk is, — folytatá — atyáik az ördögöke timádták, míg csak mindent el nem tanultak tőlük, azonkívül titkolózók és veszedelmesek. Akárhány indián van, a ki teméntelen kincsnek tudja rejtékelyét, de nem szólna egy árva szót sem.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	416	1027	901	1236	710	1200*
P.-Ladányba érk.	503	1128	948	145	840	128
Nagyváradra "	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra "	—	—	—	421	—	421
Budapestre "	940	545	150	810	—	602

Debreczenbe a fenti állomások felől érk.	1144	336	626	233	514	741
* Csak kedden közlekedik.						

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	1217	356	256	522	758
Ér-Mihályfalvára érk.	100	458	357	635	913
Nagy-Károlyba "	136	603	500	759	1040
Szatmárra "	220	708	611	917	1203
Királyházára "	315	827	733	136	—
Taraczközre "	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre "	456	1050	950	—	—
N.-Booskóra "	532	1203	1102	—	—
Kőrösmezőre "	730	340	145	—	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	751	1012	355	1216	645
---	-----	------	-----	------	-----

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	822	401	658
Nyíregyházára érk.	939	518	816
Királytelekre "	1012	558	935
Szerencsre "	1121	703	1043
Kassára "	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre "	439	814	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	807	1207	753
---	-----	------	-----

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	835	431	—
Sáránra érk.	916	504	—
Nagy-Léta-Vértesre "	1043	618	—
Derecskére "	957	545	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	718	313	—
---	-----	-----	---

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	442	421	—
Ohat-Kócsra érk.	734	659	—
Tisza-Füredre "	832	756	—
Füzes-Abonyba "	1024	—	—

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	800	545	—
---	-----	-----	---

Debreczenből az alábbi állomások felé indul	526	1120	406
Hajdu-Nánásra érk.	817	118	621
Büd.-Szt.-Mihályra "	852	—	653
Tisza-Lökre "	917	—	729

Debreczenbe a fenti állomások felől érkezik	817	330	635
---	-----	-----	-----

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 percig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

7926.
1900.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező, a debreczeni 1. sz. tjkvben 142. rend és 7354. helyrajzi szám alatt fölvevett s a Vay-féle ház után kiosztott 15 hold 1395 ööl ondódi föld a f. 1900. év október hó 17. napján, d. e. 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár 9100 korona, amelynek 10%-át kötelesek árverezők készpénzben, bántpénzül, az árverelőbizottság elnökének kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1900. június 26-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Pályázat karmesteri állásra.

A „Petőfi-Dalkör“ Debreczenben, megüresedett karmesteri állására pályázatot hirdet. Felhívtnak tehát mindazon urak, kik ezen állásra képesítéssel bírnak s azt elnyerni óhajtják, miszerint ajánlataikat folyó évi július hó 15-ig Vattay Géza urhoz, a Dalkör I-ső alelnökéhez címezve (Rákóczy-utca 10. sz.) adják be, hogy a Dalkör választmánya határozván, működését már augusztus 1-én megkezdhesse. A feltételek ezek: 1. 480 korona évi tisztelet-díj s a választmányilag megállapítandó mellékdíjak. 2. Tartozik a karmester minden héten kedden és pénteken este rendes és minden hónapban két vasárnap d. u. rendkívül énekpróbákat tartani: a Dalkör nyilvános működései alkalmával vezényelni s akadályoztatásai esetén helyettesről gondoskodni. 3. A hangjegytárat ellátni és keze ni, szóval minden, a karmesteri állással járó teendőket pontosan teljesíteni. A részletek és a szerződési pontozatok iránt bővebb tájékoztatást nyújt az elnökség.

Kelt Debreczenben, a „Petőfi-Dalkör“ választmányának 1900. június hó 29-én tartott üléséből.

Papp József,
titkár.

561.
1900. v. k. szám

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1089/4. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Lövinger Sámuel részére Kohn Sámuel és neje debreczeni lakosoktól 900 kor. 4 fill. tőke, ennek 1899. évi november hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 8 kor. 46 fill. perköltség erejéig 1899. évi november hó 29-én bíróság felülfoglalt és 1683 kor. nára becsült butorok, boltiárak és egyebekből álló ingóságok 1900. évi július hó 9-én d. e. 10 órakor kezdetét veendő és Simonffy-utca 56. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1900 évi június hó 14-én.

Sugár Gyula,
bírói kiküldött.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczeni Első Takarékpénztár **Köznevelődési alapítványi ösztöndíjára** pályázatot hirdet.

Az alapítvány jótéteményében segélyként részesülhetnek nem- és valláskülönbség nélkül debreczeni, hajdúvármegyei vagy más, de mindenestre magyarországi illetőségű oly szegénysorsu növendékek, kik akár a kereskedelmi szakmában, akár a képző- és iparművészet, továbbá a mezőgazdaság és ipar terén, akár végre a művészet, vagy tudományok más ágazataiban velük született hajlamuknál vagy szorgalmuk és ügyességük-nél fogva kitűnő előmenetelt tanúsítottak, de magasabb kiképzetésük megszerzésére alkalmuk nincsen, sem az ahhoz szükséges anyagi eszközökkel nem rendelkeznek.

Az évi segélyösszeg **1200 korona**, mely két növendéknek 6—600 koronára megosztva egy évre és pedig **1900. július 1-től 1901. jun. 30-ig terjedő időre** adatik ki.

A pályázni akarók felhívtnak, hogy képességüket és tanulmányi előmenetelüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket a Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatóságához **f. évi július 20-ig** nyujtsák be.

Debreczen, 1900 július 2-án.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

CSEKŐ LAJOS gőztégla és cserépgyára Mező-Túron.

Ajánlja: Nyers építkezéshez **fémteglát** 1/2, 3/4, 1 és 1 1/4 nagyságban, továbbá 3/4 nagyságban **keret**, valamint **talpat, kongó, kéménysarok** és **utánszított téglát**. — Továbbá szinte géppel gyártott **szilárd fall** **téglát** és kitűnő minőségű **fedélserepeit**, a lehető mérsékelt árak mellett, a mezővári vaspályánál kocsiba rakva, vagy a gyárban átadva.

Kívánatra árjegyzékkel ingyen és bérmentve — mintákkal azonban bérmentetlenül — szívesen szolgál.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvétetnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszerű beiktatás 10 szóig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Irodába	Valódi Zacherlin	Nevelőnek	Czipő, kalap
ajánlkozom a szünidőre. Tóth József VIII. gimn. tanuló, Nyomatató-u. 11. 1.	féregpor eredeti gyári árban kapható Deutsch Lajosnál piac-utca. 3.	ajánlkozok egy harmadéves joghallgató Lakása: Darabos-utca 11. 8.	legjobb és legolcsóbb Révész Zsigmond uri divatruházában főtér, Ranunkelház. 10.
Cserépkályhák	Kiadó	Ügyes szülésző	Vörös borok
elismert legjobb minőségűek, többféle színben, legolcsóbban kaphatók Tóth Lajos kályhásnál Nyomatató-utca 11. 5.	5 szobás utcái, 3 szobás udvari lakás Hatvan-utca 22. sz. 6.	ajánlkozok. Özv. Kovács Józsefné Nyomatató-utca 14. sz. 9.	asztali és aszaborok legjobb minőségben kaphatók Váray József fűszerkereskedésében. 2.
	Biciklil	Szentakerti	Egy magános nő
	havi 8 kor. részletfizetésre kerestetik. Czim: Szűcs G. Kandia-u. 13. sz.	és érmelléki borok oladók. Ertekezhetni Péterfia-u. 18. sz. háznál. 4.	teljes ellátásra elfogadtatik Péterfia-u. 1. sz. 7.

Nyomatott a „Csokonai“ nyomdában, Debreczenben.

Levélpapírok

kereskedelmi levelezéshez negyed és nyolczad alakban, fehér, vonalzott, koczkázott és meritett minőségben, **nyomással** és anélkül.

Doboz-levélpapírok egyszerű, finomabb, valamint a legnagyobb fényüzéssel és művészettel kiállított formában.

Billet du Correspondence, esinos tokokban.

Legujabb

„**Monopresse**“

melylyel mindenki a legegyszerűbb módon önmaga készítheti monogrammjait.

Darabja 25 kr.

Névjegyek a legszebb nyomással.

Író tollak, Tollszárok, Tentatartók.

Kuhn-, Soenneken- és Birmingham-tollak, egyenkint, tuczonkint és dobozokban.

Tollszárok óriási választékban a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, — fa, kaucsuk, nikkel, szaru, sündiszó-tüske és csontból.

Irodai és disztentatartók, zsebben hordozható tentatartók fából, nikkelből, mindenféle elképzelt alakban

nagy készlet olcsó árakon kapható a

CSOKONAI-
papirkereskedésben

Debreczen, Kossuth-utca 13.